

вня наукової підготовки робітників, правильне виділення номенклатури товарів, попит на які досліджується.

Література

1. Балабанова Л.В. Маркетинг: підручник в 2 т. / Л.В. Балабанова; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Донецький національний університет економіки і торгівлі ім. М.Туган-Барановського. – Вид. 3-тє, перероб. і доп. – Донецьк: [ДонНУЕТ], 2011. – Т. 1. – 348с. – (Школа маркетингового менеджменту).
2. Гаркавенко С.С. Маркетинг: підручник / С.С. Гаркавенко. – К.: Лібра, 2002. – 712 с.
3. Дибб С., Самкин Л., Брэдлі Дж. Практическое руководство по маркетинговому планированию / С. Дибб, Л. Симкин, Дж. Брэдлі. - Издательство „Питер“, 2001. – 256 с.
4. Старостіна А.О. Маркетинг: підручник / А.О. Старостіна, Н.П. Гончарова, Є.В. Крикавський та ін.; за ред. А.О. Старостіної. – К.: Знання, 2009. – 1070 с.
5. Старостіна А.О. Маркетингові дослідження. Практичний аспект / Старостіна А.О. – К.: Вид. дім «Вільямс», 2002. – 263 с.

Орищин Т.М.

ОБГРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ФОРМУВАННЯ НОВІТНІХ МЕХАНІЗМІВ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ

Цілеспрямований вплив держави на суспільне виробництво здійснюється через складну систему державного управління, яка розглядається у двох аспектах: як об'єктивно існуючий комплекс процесів та їх зв'язків і як інструмент розгляду цих процесів і зв'язків, сформований із взаємодіючих, взаємопов'язаних і взаємозалежних підсистем. Для виробничої діяльності серед організаційної, правової, економічної, енергетичної, фінансової, технічної, кадрової підсистем найважливішою є енергетична підсистема. Ця підсистема включає енергетичні ресурси, в цілому, їх розвідку, видобуток, переробку, передачу та використання.

Створення умов для надійного і стабільного функціонування національної економіки, регіонів та суб'єктів господарювання, які б запобігали енергетичній кризі, перебоям в забезпеченні виробництва енергоносіями визначено рівнем розвитку енергетичної підсистеми. В зв'язку з цим актуальним завданням є вдосконалення методології формування й управління енергоресурсами. Необхідність реалізації цього завдання обумовлено кардинальними змінами у сфері організації забезпечення підприємств енергоресурсами.

Вищенаведене засвідчує необхідність вдосконалення управління формуванням та використанням енергоресурсів, перш за все, через те, що підприємства самостійно обираючи види виробничої діяльності та забезпечення її сиро-

виною і матеріалами, повинні максимально ефективно використовувати одержані можливості для виробництва необхідних товарів (послуг) на основі, в першу чергу, власних енергоресурсів. Ринкова конкуренція, дефіцит імпортованих енергоресурсів, висока монопольна ціна на них об'єктивно зумовлюють необхідність активізації видобутку та використання вітчизняних енергоносіїв. Це не пов'язано з політикою відособлення країни, а дозволить зміцнити сировинне забезпечення енергетичної безпеки України. У випадках економічної доцільності використання імпортованих енергоресурсів необхідно надавати їм перевагу і сприяти їх використанню[4,с.164-167].

Діючий організаційно – економічний механізм державного управління ресурсним забезпеченням потребує вдосконалення в силу своєї невідповідності цільовому спрямуванню на підвищення забезпеченості енергоресурсами і незалежності країни та її суб'єктів господарської діяльності від закордонних поставок[1,с.4-7].

Глобальна ринкова економіка змінила умови і можливості використання вітчизняних енергетичних корисних копалин, різних видів палива та їх переробки, потенційні запаси яких можуть задовольнити потреби країни в енергоносіях. В зв'язку з цим, для вдосконалення механізму управління енергозабезпеченням необхідно сформулювати новітню концепцію, адекватну економічним умовам, її принципи, методологічні й методичні підходи та напрями реалізації. Нові підходи передбачають не тільки активізацію видобутку, але й підвищення якості енергоресурсів та їх перетворення в інші ефективні види палива і розробку нових екологічних та економічних технологій використання.

Світовий досвід управління енергоресурсами та історико-економічні тенденції видобутку та використання енергоносіїв в Україні засвідчують, що формування ефективного управління в досліджуваній сфері є процесом, успішний розвиток якого має ґрунтуватися на узагальненні теоретичного та практичного досвіду зарубіжних країн і врахуванні особливостей та можливостей національної економіки[2,с.17-24].

Таким чином, розбудова сучасної незалежної держави неможлива без формування структури ресурсного забезпечення, формування енергетичної стратегії, виходячи з вітчизняної ресурсної бази, вдосконалення механізму управління нею. Потенційні ресурсні можливості держави використовуються неефективно, що викликано повільним і необґрунтованим впровадженням нових технологій видобутку та переробки мінерального палива. Це, в свою чергу, має негативні виробничі та соціальні наслідки і загрожує національній безпеці в суспільно-політичній сфері. Сповільнення процесів розвитку енергетичної галузі призводить до соціально-економічних та виробничих втрат[3,с.32-36].

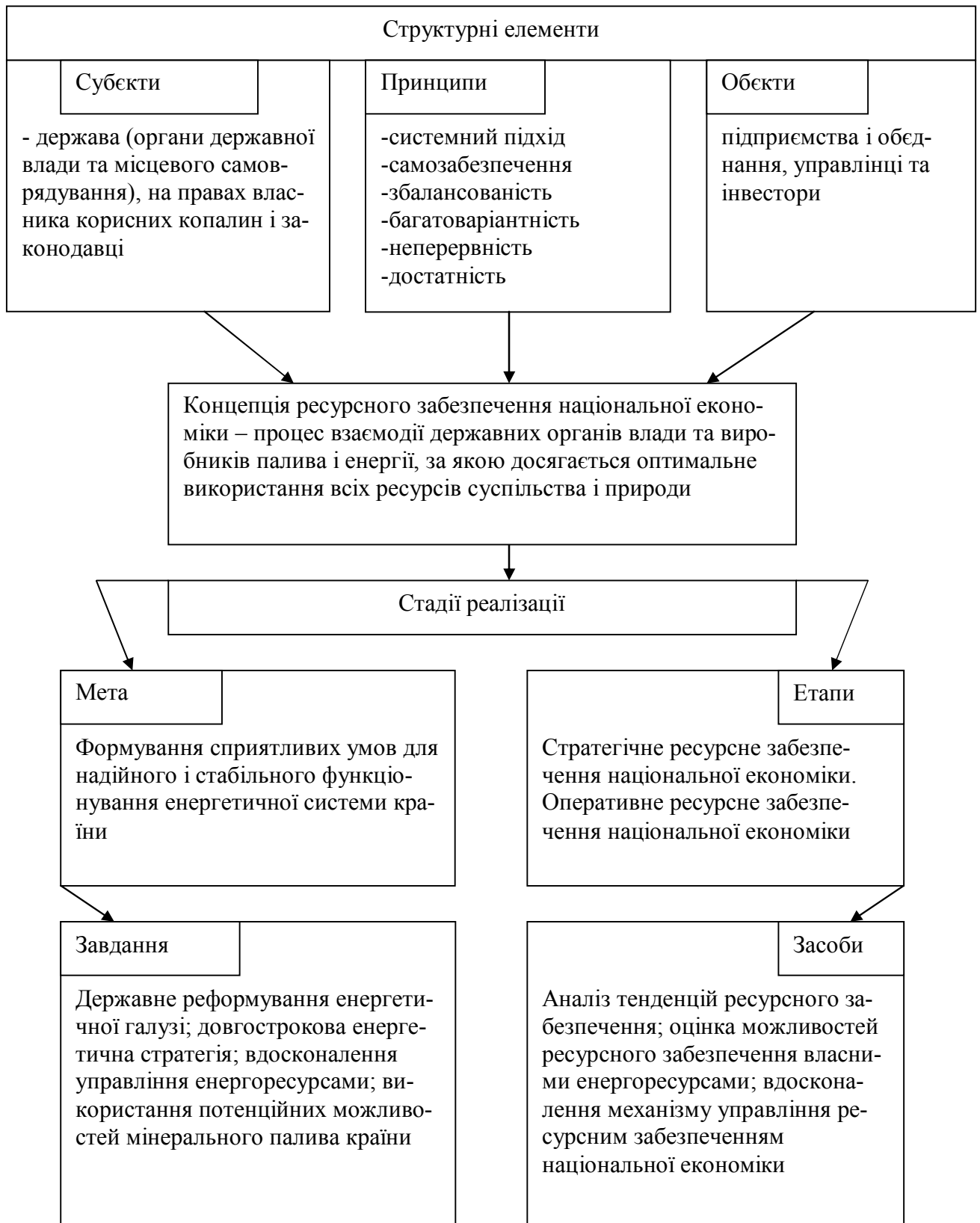

Рис.1 Структурні елементи концепції ресурсного забезпечення національної економіки (розроблено автором)

Структура енергоспоживання України та повна залежність її економіки від імпортих енергоносіїв об'єктивно вимагають сформулювати нову наукову концепцію управління процесом забезпечення енергоресурсами. За своєю сутністю вона передбачає взаємодію органів влади та виробників палива і енергії з метою надійного функціонування енергетичної системи країни на основі використання власних ресурсів і стабільного забезпечення суб'єктів діяльності необхідними видами палива і енергії, що дозволило б зменшити енергомісткість національної економіки та забезпечити інтеграцію української енергосистеми в європейську. Реалізація обґрунтованої концепції ресурсного забезпечення передбачає визначення основних структурних елементів та принципів здійснення, обґрунтування напрямів вдосконалення структури споживання палива і розширення його різновидів на основі власних природних джерел енергоресурсів, формування методологічних підходів до управління їх використанням (рис.1).

Адекватна відповідь держави на всі виклики, пов'язані із зовнішніми поставками енергоресурсів, має ґрунтуватися на вдосконаленні відповідного організаційно-економічного механізму управління забезпеченням ресурсами. Процес вдосконалення полягає в розширенні використання вітчизняних енергоресурсів і у розвитку взаємовигідних зв'язків та взаємодії суб'єктів та об'єктів господарської діяльності в енергетичній сфері.

Вдосконалений організаційно-економічний механізм має ґрунтуватися на запропонованій нами науковій концепції, яка враховує наведені нами вимоги та тенденції розвитку всіх елементів технологічного ланцюга від визначення способів та обсягів видобутку паливних корисних копалин, ступеню їх збагачення, варіантів диверсифікації в різні види палива до пошуку екологічно чистих національних способів споживання. Практична реалізація концепції і вдосконалення організаційно-економічного механізму вимагають виявлення передумов відродження паливно-енергетичного комплексу та врахування їх поряд з тенденціями розвитку аналогічних комплексів в інших країнах з метою зменшення залежності національної економіки від імпорту палива.

Література

1 Экономические подходы к эффективному использованию энергетических ресурсов /А.И.Амоша, В.Г.Федоренко, Н.Г.Белопольский, Д.К.Турченко //Економіка та держава. -2008. №1 (61). –с.4-7

2 Михайленко І.Д. Політика енергозбереження: потенціальні можливості енергозбереження в Україні /І.Д. Михайленко //Енергозбереження. -2006. -№1. –с.17-24

3 Пешко А.В. Повышение эффективности использования энергоресурсов Украины: [монография] /Пешко А.В., Белопольский Н.Г., Турченко Д.К. /Киев: СМП «Аверс», 2005. - 56с.

4 Турченко Д.К. Перспективи управління ресурсним забезпеченням енергетичної безпеки України. /Д.К.Турченко //Вісник економічної науки України. -2007. -№1(11). –с.164-167